

Крумъ да се споразумѣятъ. свърши живота си, и отъ Бога поставениятъ ханъ Омортагъ го оплака хубаво . . . ". Както виждаме, Крумъ не само е воювалъ, но е давалъ гощавки и дарове на своитѣ приближени, които сж му помагали въ управлението и въ походитѣ. Пакъ отъ надписа се вижда, че този паметникъ е издигнатъ отъ ханъ Омортагъ.

Интересно е, че този паметникъ, който тъй силно очертава голѣмата култура на българитѣ въ първото царство, до скоро е билъ неизвестенъ. Първи е съобщилъ за него прочутиятъ пжтешественикъ Каницъ въ 1876 г. който го смѣталъ отъ римско време. Следъ това и други учени идвали въ подножието на стрѣмнитѣ скали, за да разгадаятъ произхода на странния конникъ, но не успѣли. Въ 1895 г. на едного отъ тѣхъ се удало да построи скеля и да прочете въ надписа думитѣ: Крумъ и Омортагъ. Тогава този ученъ писалъ, че конникътъ представя български царь, но въ ония времена още никой не знаялъ за голѣмата култура на българитѣ въ миналото, и затова никой не обърналъ внимание на това откритие. Когато по-късно се намѣриха и проучиха многобройни паметници отъ онова време, Мадарскиятъ конникъ отново заинтересува ученитѣ. Въ 1919 г. за него отново се пише, че той представя български царь. Това даде поводъ да се направятъ по-подробни изучвания въ тая мѣстность, които започнаха въ 1924 г. Построй се висока скеля, направиха се разкопки и днесъ вече притежаваме най-подробни сведения за този паметникъ. Жителитѣ на с. Мадара, горди че въ тѣхната околность се намира такъвъ знаменитъ паметникъ, направиха доброволно хубавъ пжтъ до самитѣ скали, а туристическото д-во нареди наблизю хижа съ нѣколко легла. Всичко това